

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΠΕΛΑΓΟΝΙΑ - ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΕΛΛΑΔΑ

Μέρος Α΄

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Πρόγραμμα	13
Δελτίο τύπου	25

Μέρος Β΄

ΠΡΟΣΛΑΛΙΕΣ - ΜΗΝΥΜΑΤΑ - ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Μέρος Γ΄

Επιστημονικές ανακοινώσεις ΙΣΤΟΡΙΑ - ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ

Ιστορικά προβλήματα της αρχαίας Πελαγονίας	
Κ. Π. Χρήστου	45
A. Μεταναστεύσεις Ελλήνων από την Πελαγονία και την ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας στις σερβικές χώρες κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας	
B. Πως είδε το Κρούσοβο ο σέρβος ιστορικός Ντούσαν Πόποβιτς;	
Ιωάννης Α. Παπαδριανός	55
Η Πελαγονία στα ελληνοσερβικά σχέδια συννενοήσεως (1867-1918)	
Άννα Αγγελοπούλου	65
Όψεις της ελληνικής μεσαιάς τάξης στο Μοναστήρι των αρχών του 20ού αιώνα	
Ευάγγελος Α. Χεχίμογλου	77
Η αστική αποκατάσταση των Μοναστηριωτών προσφύγων από το 1914 ως το 1977 και η δημιουργία των προϋποθέσεων για μόνιμη εγκατάστασή τους στη Φλώρινα	
Σοφία Ηλιάδου-Τάχου	83
Το Μοναστήρι και η Θεσσαλονίκη	
Αθανάσιος Ε. Καραθανάσης	96

Μοναστήρι. Το ατύχημα της 5ης Μεραρχίας και η τύχη της πόλεως κατά τον Α' Βαλκανικό πόλεμο	
Παναγιώτης Τζουμέρκας	100

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ - ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Ειδήσεις για τα μοναστήρια της Πελαγονίας (18ος-19ος αιώνας)	
Ιωάννης Μπάκας	119
Η μητρόπολη Νέας Πελαγονίας - Πτολεμαΐδος	
Ζήσης Αν. Μπέλλος	145
Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Μικτού Εκκλησιαστικού Δικαστηρίου της Ιεράς Μητροπόλεως Πελαγονίας κατά τα έτη 1900-1901	
Ευανθία Κωνσταντίνου ή Τέγου-Στεργιάδου	159
Ελληνικοί κώδικες της μητροπόλεως Πελαγονίας κατά τον Βούλγαρο ιστορικό Ιβάν Σνεγκάρωφ	
Νικόλαος Ιωάν. Δόβας	173

ΞΕΝΕΣ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΕΣ

Ρουμανικές διεκδικήσεις βλάχων Πελαγονίας και επιστημονικά δεδομένα	
Αχ. Γ. Λαζάρου	187
Η ρουμανική προπαγάνδα στην περιοχή Πελαγονίας	
Μιχαήλ Γ. Τρίτος	227
Η αντίσταση του ελληνισμού της Πελαγονίας στις ξένες προπαγάνδες κατά τα έτη 1880-1913 επί τη βάσει του περιοδικού «Εκκλησιαστική Αλήθεια»	
Μιχαήλ Ν. Φαργκάνης	259
Παρουσίαση «Λευκώματος Μοναστηριωτών». Πρέσπες 1996	
Θεόδωρος Λ. Βόσδου	269

ΠΑΙΔΕΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΤΕΧΝΕΣ

Ο μητροπολίτης Πελαγονίας Νεκτάριος και η «Εισαγωγική διδασκαλία» του Δανιήλ του Μοσχοπολίτη	
Στάθης Ν. Κεκριδης	277
Θρησκευτικά μνημεία στη Ρέσνα και στα περίχωρά της σήμερα	
Ν. Κωνσταντινίδης	292

Σημερινά ελληνικά επιγραφικά κατάλοιπα στο Μοναστήρι Πελαγονίας
Αθανάσιος Αν. Αγγελόπουλος 296

Τα βυζαντινά μνημεία της Πελαγονίας
Ε. Ν. Κυριακούδης 329

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Πελαγονία. Μνήμες - Προτάσεις
Αλέξανδρος Αθ. Καρίπης 355

Συμπεράσματα
Αθανάσιος Ε. Καραθανάσης 361

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΑΧΡΙΔΑ

Μέρος Α'

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Πρόγραμμα 367
 Δελτίο τύπου 377

Μέρος Β'

ΠΡΟΣΛΑΛΙΕΣ - ΜΗΝΥΜΑΤΑ - ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Μέρος Γ'

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ - ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ

Ανέκδοτα και άλλα παραλειπόμενα της Αχρίδος
Αθανάσιος Ε. Καραθανάσης 395

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η αρχιεπισκοπή Αχρίδος και η αυτοκρατορία της Θεσσαλονίκης
Αλκμήνη Σταυρίδου-Ζαφράκα 407

Στοιχεία για την προσωπικότητα του Αχριδών Ιωάσαφ
Μιχαήλ Γ. Τρίτος 422

Η αρχιεπισκοπή Αχρίδος ως υπόδειγμα ελληνοσλαβικής συμβίωσης
Αντώνιος-Αιμίλιος Ν. Ταχιάος 457

Ο Καισαρείας Καλλίνικος Δελικάνης και η αρχιεπισκοπή Αχρίδος
Βασίλειος Θ. Σταυρίδης 463

Η δικαιοδοσία της αρχιεπισκοπής Αχρίδος στη μητρόπολη
 Ιταλίας κατά το 16ο αιώνα
Βασίλειος Κουκουσάς 480

ΘΕΟΛΟΓΙΑ - ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ

Η θεολογία του Θεοφυλάκτου Αχρίδας, λόγος ορθοδοξίας και
 παραμυθίας
Δέσπω Αθ. Λιάλιου 499

Το ερμηνευτικό έργο του Θεοφυλάκτου Αχρίδος
Χρήστος Κ. Οικονόμου 517

ΠΑΙΔΕΙΑ - ΤΕΧΝΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Η ελληνική παιδεία στην αρχιεπισκοπή Αχριδών: Ένα μοσχοπολίτικο
 εγχειρίδιο φυσικής του 18ου αιώνα
Στάθης Ν. Κεκριδής 541

Συγκριτική προσέγγιση των εκπαιδευτικών μηχανισμών της ελληνι-
 κής, ρουμανικής και σερβικής προπαγάνδας στην Αχρίδα στη διάρ-
 κεια του 19ου και στις αρχές του 20ού αιώνα
Σοφία Ηλιάδου-Τάχου 551

Εκπαιδευτικά επαρχίας Αχρίδος στα τέλη του 19ου και στις αρχές
 του 20ού αιώνα
Ιωάννης Θ. Μπάκας 565

Καλλιτεχνικές σχέσεις Θεσσαλονίκης και Αχρίδας στη βυζαντινή πε-
 ρίοδο
Ε. Ν. Κυριακούδης 580

Ο Ελληνισμός του Κρουσόβου εκ των σωζομένων αρχιτεκτονικών
 μνημείων
Γεώργιος Π. Τσότσος 599

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συμπεράσματα για την «Αχρίδα»
Αθανάσιος Ε. Καραθανάσης 615